

31.10.2019.

Спољнотрговинска робна размена, за текући период и септембар 2019.

Укупна спољнотрговинска робна размена Србије за период јануар-септембар 2019. године износи:

- 34089,8 милиона долара – пораст од 1,6% у односу на исти период претходне године;
- 30323,8 милиона евра – пораст од 7,9% у односу на исти период претходне године.

Извезено је робе у вредности од **14597,6 мил. долара**, што чини раст од 0,7% у односу на исти период претходне године, а **увезено** је робе у вредности од **19492,2 мил. долара**, што је за 2,3% више него у истом периоду претходне године.

Извоз робе, изражен у **еврима**, имао је вредност од **12986,2 милиона**, и то је повећање од 7,0% у поређењу са истим периодом претходне године. **Увоз** робе имао је вредност од **17337,6 милиона**, што представља повећање од 8,7% у односу на исти период прошле године.

Дефицит износи **4894,6 мил. долара**, што чини **повећање од 7,3%** у односу на исти период претходне године. Изражен у еврима, дефицит износи 4351,4 милиона, што је повећање од 14,1% у поређењу са истим периодом претходне године.

Покривеност увоза извозом је **74,9%** и мања је од покривености у истом периоду претходне године, када је износила 76,1%.

Посматрано регионално, највеће учешће у извозу Србије имао је Регион Војводине (34,5%); следи Београдски регион (26,5%), Регион Шумадије и Западне Србије (21,7%), Регион Јужне и Источне Србије (17,3%), а око 0,1% извоза је неразврстано по територијама.

Највеће учешће у увозу Србије имао је Београдски регион (47,5%); следе Регион Војводине (28,5%), Регион Шумадије и Западне Србије (13,6%), Регион Јужне и Источне Србије (9,7%), а око 0,7% увоза није разврстано по територијама. Не располаже се подацима за Регион Косово и Метохија.

Извоз и увоз по регионима дат је **према седишту власника робе у моменту прихватања царинске декларације**. То значи да власници робе, по царинском закону, могу бити произвођачи, корисници, извозници или увозници робе. Ову чињеницу треба имати у виду приликом тумачења података по регионима. На пример, увоз нафте и гаса највећим делом се обухвата у Региону Војводине и Београдском региону, а то су енергенти за укупну територију Србије.

У **структури извоза по намени производа** (принцип претежности) највише су заступљени производи за репродукцију, 59,3% (8655,2 мил. долара), следе роба за широку потрошњу, 29,4% (4285,0) и опрема, 11,3% (1656,8). Некласификована роба по намени износи 0,0% (0,7 мил. долара).

У **структури увоза по намени производа** највише су заступљени производи за репродукцију, 56,1% (10931,5 мил. долара), следе роба за широку потрошњу, 19,3% (3769,0), и опрема, 13,1% (2550,0). Некласификована роба по намени износи 11,5% (2241,8 мил. долара).

Спољнотрговинска робна размена била је највећа са земљама са којима Србија има потписане споразуме о слободној трговини. Земље чланице Европске уније чине 62,6% укупне размене.

Главни спољнотрговински партнери, појединачно, били су:

Извоз	мил. USD		мил. EUR		Увоз	мил. USD		мил. EUR	
Немачка	1862.7		1657.1		Немачка	2532.2		2252.9	
Италија	1529.3		1359.6		Кина	1778.6		1582.6	
Босна и Херцеговина	1130.6		1006.1		Италија	1714.4		1525.2	
Румунија	845.9		752.3		Руска Федерација	1692.5		1503.3	
Руска Федерација	728.0		647.3		Мађарска	864.1		768.3	

Наш други по важности партнер јесу земље CEFTA, са којима имамо суфицит у размени од 1712,8 мил. долара, који је резултат углавном извоза пољопривредних производа (житарице и производи од њих), нафте и нафтних деривата, електричних машина и апарата, друмских возила и пића. Извоз Србије износи 2494,9 а увоз 782,1 мил. долара за посматрани период. Покривеност увоза извозом је 319,0%. Изражено у **еврима**, извоз износи 2220,5 а увоз 696,2 мил. евра (суфицит је 1524,3 мил. евра, а покривеност увоза извозом 318,9%).

Посматрано појединачно по земљама, највећи суфицит у размени остварен је са земљама из окружења: Црном Гором (извозе се лекови за малопродају и руде олова и концентрати, а увозе се највише сирови алуминијум и свињско месо, сушено), Босном и Херцеговином (извозе се највише гасна уља и производи за исхрану животиња, а увози се кокс и полукокс од каменог угља и жица од гвожђа и челика) и Северном Македонијом (извоз електричних проводника и топло ваљаних производа, а увозе се највише лекови за малопродају и заварене цеви од гвожђа и челика). Од осталих земаља истиче се и суфицит са Румунијом, Словачком, Бугарском, Уједињеним Краљевством, Хрватском, Словенијом, Шведском. Највећи дефицит јавља се у трговини са Кином (због увоза телефона за мрежу станица и лаптопова) и Руском Федерацијом. Следи дефицит са: Немачком, Турском, Ираком, Пољском (увоз делова за моторна возила), Мађарском, Белгијом, Француском, Украјином, Италијом, САД-ом, Републиком Корејом, Швајцарском, Шпанијом, Данском ...

Према одсецима Стандардне међународне трговинске класификације (СМТК), извоз првих пет одсека чини 31,2% укупног извоза. Увоз првих пет одсека чини 26,0% укупног увоза. Одсек *неразврстана роба*, у који се укључује и роба на царинском складишту и у слободној зони, има учешће у укупном увозу 11,4%.

Извоз	мил. USD	мил. EUR	Увоз	мил. USD	мил. EUR
Електричне машине и апарати	1717.1	1527.6	Нафта и нафтни деривати	1214.7	1080.3
Друмска возила	747.3	664.4	Електричне машине и апарати	1182.3	1051.8
Гвожђе и челик	703.0	625.0	Друмска возила	1136.0	1010.4
Производи од каучука, нн	702.1	624.5	Гвожђе и челик	806.3	718.3
Погонске машине и уређаји	679.7	604.7	Индустријске машине за општу употребу, нн	724.8	645.1

У **септембру** 2019. године је извезено је робе у вредности од **1647,9 милиона долара**, што чини повећање од 1,5% у односу на исти месец претходне године. Увоз је износио **2075,9 милиона долара**, што је смањење од 0,6% у односу на исти месец претходне године.

Изражено у еврима извезено је робе у вредности од **1491,7 милиона евра**, што чини повећање од 7,4% у односу на исти месец претходне године. Увоз је износио **1879,2 милиона евра**, што је повећање од 5,3% у односу на исти месец претходне године.

Рачунато у доларима, десезонирани индекс септембар 2019 / август 2019. године показује пад извоза за 1,8% и пад увоза за 1,9%. Рачунато у еврима, десезонирани индекс септембар 2019 / август 2019. године показује пад извоза за 0,9% и пад увоза за 1,0%.

Према Номенклатури статистике спољне трговине (НССТ) за месец **септембар**:

На листи првих 5 производа у **извозу**, прво место заузима извоз *сетова проводника за авионе, возила и бродове* (115 мил. долара); друго место припада извозу *нових спољних гума за аутомобиле* (52 мил. долара); на трећем месту је извоз *рафинисаног бакра*, са 32 мил. долара; следи извоз *топло ваљаних производа (гвожђе и нелегирани челик) у котуровима*, са такође, 32 мил. долара; последње место припада извозу *аутомобила, паљење свећицом, преко 1000, али испод 1500 cm³* са 30 мил. долара.

Листа првих 5 производа у **увозу** показује да је *сирова нафта* (71 мил. долара) наш први увозни производ. Други по значају су *лекови за малопродају* (58 мил. долара). На трећем месту увозне листе су *делови и прибор за моторна возила* (39 мил. долара). Следи увоз *природног гаса* (36 мил. долара). Последње место заузима увоз *гасних уља*, са 27 мил. долара.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Контакт:
 Јасмина Црномарковић,
 Одсек за статистику спољне трговине
 тел: +381 11 2412-922/353
jasmina.crnemarkovic@stat.gov.rs

Директор
 Др Миладин Ковачевић

Група за информисање и дисеминацију
 тел: +381 11 2401-284
stat@stat.gov.rs